

वर्ष : १९ सने : २०२१ सं.२०७७
अंक : २, सणंग अंक-१११ भादो-सप्टेम्बर

Published on Date 22 every month

ધર્મદૂત (માસિક)

વર્ષ : ૧૮ સને ૨૦૨૧ સ. ૨૦૭૭
અંક : ૨ ભાદરવો સપ્ટેમ્બર સંગ્રહ અંક - ૧૧૧

લેખક - પ્રેરક :

જ્ઞાનનિધિ, ચારિત્રરત્ન, પૂજ્યપાદ
પંન્યાસશ્રી પદ્મવિજયજી ગણિવરના

પ્રથમ શિષ્યરત્ન પૂજ્યપાદ

ધર્મતીર્થપ્રભાવક, ગચ્છસ્થવિર,
અખંડભાલપ્રભુચારી, સિદ્ધાંતસંરક્ષક,
આચાર્યદિવ શ્રીમદ્

વિજયમિત્રાનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજા

માનદ સંપાદક :

અને

પત્ર વ્યવહાર :

જ્યોતીન્દ્રભાઈ જે. શાહ

અ-બી., કંચનતારા એપાર્ટમેન્ટ,
જૈનનગર, સુવિધા શોપિંગ સેન્ટર પાછળ,
પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭.
(M) 9824252978

લવાજમ :

વાર્ષિક રૂ. 151-00

આજુવન રૂ. 1000-00

પેટ્રન રૂ. 2000-00

શમ - સંવેગ - નિર્વેદ - અનુકૂળા અને આસ્તિક્યથી ઓળખાતું
સમ્યગ્દર્શન અને જ્ઞાનસમૂહ : એ જ સાચી શાંતિ છે.

આ અંકમાં.....

- ★ લોક પ્રકાશના ભાવો,
લોકભોગ્ય ભાષામાં...
- ★ પત્ર પ્રેરણા, ૧-૨-૩-૪-૫
- ★ ઉપધાનતપ....

આર્થવાણી

પૃથિવ્યાં ત્રિણ રત્નાનિ,
જલમન્ન સુભાષિતમ् ।

મૂઢે: પાષાણખણ્ડેષુ,
રત્નસંજ્ઞાભિધિયતે ॥

પૃથ્વી પર ત્રણ રત્નો છે:
૧. પાણી ૨. અનાજ અને
૩. સુભાષિત. બાકી તો
પથરના ટુકડાને રત્નની ઉપમા
- સંજ્ઞા મૂર્ખ માનવોએ આપો
છે !

★ લોક પ્રકાશના ભાવો, લોકભોગ્ય ભાષામાં...

★★★

- સંકલન : પૂ.આ.ભ. શ્રીમદ્વિજયમબ્યદર્શનસૂરીશ્વરજી મહારાજા

નંદીશ્વરદ્વીપ :

જંબૂદ્વીપ, ધાતકીખંડ, પુષ્કરવરદ્વીપ, વારુણીવરદ્વીપ, ક્ષીરવરદ્વીપ,
ધૃતવરદ્વીપ, ક્ષોદવરદ્વીપ: આ સાત દ્વીપ ગયા બાદ આઠમો નંદીશ્વરદ્વીપ આવે છે.

આનંદ અને કલ્યાણકારી, સમૃદ્ધિવડે ચઢિયાતો હોવાથી આ દ્વીપનું નંદીશ્વર
એવું નામ સાર્થક છે. આ દ્વીપનું આધિપત્ય કેલાસ અને હરિવાહન નામના સમૃદ્ધ
દેવો કરે છે.

આ નંદીશ્વરદ્વીપમાં, મધુર ઈશ્વરસ સમાન સ્વાદિષ્ટ અને પૂર્ણ વિકસિત
થયેલાં કમળોમાંથી જરતા મકરંદથી સુગંધી થયેલા પાણીવાળી વાવવીઓ આદિ
જળાશયોમાં તથા ખીલેલાં પુષ્પો અને ફળોથી અત્યંત સુંદર શોભતા સર્વરત્નમય
ઉત્પાત પર્વતો ઉપર વ્યંતર દેવીઓ સાથે વ્યંતરદેવો બેસે છે, રહે છે, આરામ કરે
છે, ઈચ્છામુજબ કીડા કરે છે : આ રીતે પૂર્વકૃત પુષ્પ ભોગવે છે.

આ દ્વીપનો વલયવિસ્તાર ૧,૬૩,૮૪,૦૦,૦૦૦ યોજન છે.

આ દ્વીપના લગભગ મધ્યભાગમાં જાતિમાન અંજનરત્નમય ચાર અંજનગિરિ
પર્વતો શોભે છે. પૂર્વદિશામાં દેવરમણ નામથી, દક્ષિણદિશામાં નિત્યોદોત નામથી,
પશ્ચિમ દિશામાં સ્વયંપ્રેભ નામથી અને ઉત્તરદિશામાં રમણિયક નામથી તે
અંજનગિરિ પર્વતો ઓળખાય છે. પોતપોતાના નામ પ્રમાણે આ ગિરિઓ ઉજવળતા
ફેલાવે છે. સ્ફૂર્યમાન કાંતિવાળા અને તેજસ્વી છે.

અંજનગિરિનું સ્વરૂપ : સ્વરૂપ ગોપુર્છ (ગાયના પૂંછડા) ના આકારમાં રહેલા,
રજ અને મલથી રહિત, ગગન જેવાં ઊંચાં શિખરોને ધારણ કરનારા તેજસ્વી એવા
આ પર્વતો પૃથ્વીથી ૮૪,૦૦૦ યોજન ઊંચા છે. પૃથ્વીની અંદર તેનો અવગાડ
(પાયો) ૧૦૦૦ યોજન છે. પૃથ્વીની સપાટી પર ૧૦,૦૦૦ યોજન અને શિખર
પર ૧૦૦૦ યોજનનો વિસ્તાર છે.

મતાંતર : આ અંજનગિરિ પર્વતોં પૃથ્વી પર ૮૪૦૦ યોજન પહોળા અને
શિખરના ભાગે (ઉપર) ૧૦૦૦ યોજના પહોળા છે. ધાણાંગ સૂત્રની વૃત્તિમાં નીચે
૧૦,૦૦૦ યોજનનો જ વિસ્તાર બતાવ્યો છે. દ્વીપસાગર પ્રજ્ઞાપ્તિ - સંગ્રહણીમાં
નીચેનો ભાગ ૮૪૦૦ યોજન પહોળો બતાવ્યો છે. તત્ત્વ કેવલી જાણે.

આ દરેક અંજનપર્વતોની ચારે બાજુ એક-એક લાખ યોજન દૂર ચાર પુષ્કરિણી વાવડીઓ છે. તે વાવડીઓ ૧-૧ લાખ યોજન લાંબી - પહોળી છે ને ૧૦ યોજન ઊંડી છે. માછલાં વગેરે જળચરજીવો રહિત સ્વચ્છ પાણીના ઉદ્ઘટના કલ્લોલવાળી રમણીય આ વાવડીઓ છે.

જીવાભિગમની ટીકામાં અને પ્રવચન સારોદ્ધારની ટીકામાં આ વાવડીઓની ઊંડાઈ ૧૦ યોજનની કહી છે. જ્યારે શ્રીનંદીશ્વર સ્તોત્ર અને નંદીશ્વરકલ્યમાં ૧૦૦૦ યોજનની ઊંડાઈ બતાવી છે.

ઢાણાંગસૂત્રમાં આ વાવડીઓની લંબાઈ એક લાખ યોજન, પહોળાઈ પચાસ હજાર યોજન અને ઊંડાઈ ૧૦૦૦ યોજન ગણાવી છે. ઢાણાંગના મતે લંબચોરસ, બાડીના ગ્રંથોના મતે ચોરસ છે.

તેની ચારે દિશામાં મનોહર ત્રણ - ત્રણ સોપાન (પગથિયાં)ની પંક્તિ છે. વળી, રત્નના રમ્ય તોરણોથી આ વાવડીઓ મનોહર દેખાય છે

દેવાંગનાઓ વાવડીનાં સોપાન ઊતરે, તે વખતે તેના ઝંજરના અવાજથી જગૃત થયેલા હંસોના મધુર ધ્વનિથી જ્ઞાણે આનંદની વીજા વાગતી હોય તેવું જણાય છે !

શ્રી અરિહંત પરમાત્માની પૂજા કરવાના ઉદેશથી દેવાંગનાઓ આ વાવડીઓમાં સ્નાન કરવા ઊતરે ત્યારે તેઓના સ્તન પર લગાવેલા કસ્તૂરી અને ચંદનના દ્રવ (વિલેપન) પીગળે-પાણીમાં જાય ત્યારે પાણીમાં ચિત્રકામ કર્યું હોય તેવું જણાય છે ! વાવડીઓની શોભામાં વિશેષ વધારો થાય છે.

દેવરમણ નામના પૂર્વ દિશાના અંજનપર્વતની પૂર્વાદિ ચાર દિશામાં અનુક્રમે નંદિષેણા, અમોઘા, ગોસ્તુપા અને સુદર્શના નામની વાવડીઓ છે.

નિત્યોદ્યોત નામના દક્ષિણ દિશાના અંજનપર્વતની પૂર્વાદિ ચાર દિશામાં અનુક્રમે નંદોત્તરા, નંદા, સુનંદા અને નંદિવર્ધના નામની ચાર વાવડીઓ છે.

સ્વયંપ્રભ નામના પશ્ચિમ દિશાના અંજન પર્વતની પૂર્વાદિ ચારે દિશામાં અનુક્રમે ભદ્રા, વિશાલા, કુમુદા અને પુંડરીકિણી નામની વાવડીઓ છે.

રમણીય નામના ઉત્તર દિશાના અંજનપર્વતની પૂર્વાદિ ચારે દિશામાં વિજ્યા, વૈજ્યંતિ, જ્યંતિ અને અપરાજિતા નામની ચાર વાવડીઓ છે.

મતાંતર:વાવડીઓનાં નામનો કમ ઉપર જણાવ્યો છે, તે નંદીશ્વર સ્તવ અને નંદીશ્વર કલ્યના આધારે છે. ઢાણાંગ અને જીવાભિગમ પ્રમાણે હવે જણાવાય છે.

પૂર્વ દિશાના અંજનગિરિની ચારે દિશામાં ૧. નંદોત્તરા ૨. નંદા ૩. આનંદા અને ૪. નંદિવર્ધના.

દક્ષિણ દિશાના અંજનગિરિની ચારે દિશામાં ૧. ભદ્રા ૨. વિશાલા ૩. કુમુદા અને પુંડરીકિણી.

પશ્ચિમ દિશાના અંજનગિરિની ચારે દિશામાં ૧. નંદિષેણા ૨. અમોઘા ૩. ગોસ્તુપા અને ૪ સુદર્શના.

ઉત્તર દિશાના અંજનગિરિની વાવડીઓનો કમ સરખો ૪ છે.

દરેક વાવડીઓથી ચારે દિશામાં ૫૦૦-૫૦૦ યોજન ગયા બાદ એક-એક વન છે. તેનાં નામ અને દિશા બતાવે છે.

પૂર્વ દિશામાં અશોકવન, દક્ષિણ દિશામાં સપ્તપર્ણવન, પશ્ચિમ દિશામાં ચંપકવન અને ઉત્તર દિશામાં આમ્રવન છે.

તમામ વનોનો વિસ્તાર ૧-૧ લાખ યોજનનો છે. પહોળાઈ ૫૦૦-૫૦૦ યોજન છે. તેની શોભા અદ્ભુત છે. ત્યાંનાં વૃક્ષો મનોહર, મહારસ્કંધ (થડ) વાળાં, અતિઊંચાં અને સુંદર છાયાવાળાં છે. વનની શોભામાં વૃદ્ધિ કરે છે. જેમ ઉત્તમપુરુષો કુળને શોભાવે, તેમ આ વૃક્ષો વનને શોભાવે છે. જેમ ધનિકનાં ધરોમાં ચોરો પ્રવેશી શકતા નથી, તેમ આ વનોનાં ગાઢ-ઘેરી છાયાવાળા અને પર્વતરૂપી ભીતોવાળા વનનિંદુંજોમાં સૂર્યનાં કિરણો પ્રવેશી શકતાં નથી.

આ સોળ વાવડીઓના મધ્યભાગમાં, સુંદર સ્ક્ફિકરનથી નિર્મિત એક એક દધિમુખ પર્વત છે. દધિ એટલે દહી અને મુખ એટલે શિખર, આ પર્વતોનાં શિખરો દહી જેવા ઉજવળ છે. પર્વતનાં મનોરમ શિખરો રજતનાં છે.

આ દધિમુખ પર્વતો ધાન્યના ઘાલા જેવા, ચારે બાજુ સરખા, ઉપર નીચે ૧૦-૧૦ હજાર યોજનના વિસ્તારવાળા છે. ઊંચાઈ ૬૪૦૦૦ યોજનની છે. ૧૦૦૦ યોજન જમીનમાં અવગાહીને રહેલા છે.

સમયવાયાંગ સૂત્રમાં કહેલ છે કે બધા ૪ દધિમુખપર્વતો ઘાલાના સંસ્થાનવાળા - ચારે બાજુ સમાન છે. પહોળાઈ અને ઊંચાઈમાં ૬૪૦૦૦ યોજન છે.

ગાઢ મેઘ જેવી શ્યામ કાંતિવાળા ચાર અંજન પર્વતો અને સોળ દધિમુખ પર્વતોની ઉપર એક એક દેદીઘ્રમાન જિનાયતન છે, જેની સંખ્યા ૨૦ થાય છે. આ વાત ઢાણાંગાદિ આગમોમાં કહી છે.

જીવાભિગમની ટીકા આદિ કેટલાક ગ્રંથોમાં, ચાર વાવડીઓનાં આંતરામાં બે - બે રતિકર પર્વત કહેલા છે. આ મતે સોળ વાવડીના આંતરામાં બે - બે રતિકર પર્વત હોવાથી કુલ તર રતિકર પર્વતો થાય, આ પર્વતો પદ્મરાગમણિ (લાલમણિ)ની

કાંતિવાળા અને એક સરખા જ છે. ઠાણાંગસૂત્રમાં આ પર્વતોને સુવર્ણના જણાયા છે (સુવર્ણ જેવી કાંતિવાળા).

આ તમામ પર્વતો (ઉપર; પવનથી લહેરાતી ધજાથી શોભતું, શાશ્વત પ્રતિમાયુક્ત એક - એક ચૈત્ય (જિનાલય) છે.

ચાર દધિમુખ પર્વત પર ચાર, એક અંજનગિરિ પર એક અને આઈ રતિકર પર્વત પર આઈ જિનાલય હોવાથી એક દિશામાં તેર જિનાલયો થાય. ચારે દિશાના મળીને બાવન જિનાલય થાય.

ઠાણાંગની વૃત્તિમાં જણાયું છે કે - મચુંદનું ફૂલ, નિર્મળ શંખ અને ચંદ્ર જેવા ઉજવળ દધિમુખ પર્વતો સોળ છે. તેનાથી થોડે દૂર સુવર્ણવાર્ણવાળા તર રતિકર પર્વતો છે. બાવન જિનમંદિરો મહિના-રતના સહસ્રકૂટોથી શોભે છે. આ જિનાલયો ૧૦૦ યોજન લાંબાં, પચાસ યોજન પહોળાં અને દર યોજન ઊંચાં છે.

જિનાલયોની રમણીયતા :

પાપાણની ઘેલી પુતળીઓમાં એવો ધાર ઉતાર્યો છે, એવી કારીગરી કરી છે કે - જાણે હાવ - ભાવાદિ અભિનયને જોવાની ઈચ્છાથી થંભી ગયેલી દિવ્યાંગના જોઈ લો ! ચિત્રોમાં (પટમા) કોતરેલા હાથી, ઘોડા, દેવ, દાનવ, માનવ આદિ એવા છે કે જાણે જિનાલય જોવા માટે જાણે ભુવનના જીવો ભેગા થયા છે ! સ્પષ્ટ એવા અષ્ટ મંગળથી વિશિષ્ટ જણાતા આ જિનાલયો; સેવા કરનાર ભવ્યાત્માઓની કોટિ કોટિ મંગળ શ્રેણિને વિસ્તારે છે. કવિ ઉત્પેક્ષા કરતાં જણાવે છે કે - જિનાલયના શિખર પર લહેરાતી ધજાઓ પોતાને ઉત્સુક (ઊંચું) સ્થાન પ્રાપ્ત થવાથી પ્રીતિવડે નૃત્ય કરતી હોય તેમ એ ધજાઓ : ઉછળતી ભક્તિવાળા જીવોને બોલાવી રહી છે.

સિંહ બેઠો હોય તેવા આકારવાળા, સુવિશાળ અને નિર્મળ તેજવાળા આ જિનપ્રાસાદો જાણે ભવ્યાત્માઓનાં પાપોરૂપી ગજઘટા (હાથીનાં ટોળાને મારવાની ઈચ્છાવાળા), હોય તેમ પ્રતીત થાય છે.

શાસ્ત્રમાં જણાયું છે કે - દરેક અંજનગિરિ ઉપર સિંહનિષધાના આકારવાળા ઉત્સુક અરિહંત પરમાત્માનાં જિનાલયો છે.

સુશોભિત કાંતિવાળાં આ જિનાલયોનાં ચાર - ચાર દ્વાર; ચાર ગતિના પરિભ્રમણ અને દુઃખથી ત્રાસ પામેલા જીવોના રક્ષણ માટે ઊંચા કિલ્લા જેવાં શોભે છે !

તે જિનાલયોમાં પૂર્વ દિશાનું દ્વાર દેવ નામનું છે. તેના અધિષ્ઠક પણ દેવ

નામના દેવ છે. દક્ષિણાદિશામાં અસુર દ્વાર ગણાય છે, તેના અધિષ્ઠક અસુર નામના દેવ છે. પશ્ચિમ દિશાના દ્વારનું નામ નાગ છે, તેના રક્ષક (અધિષ્ઠક) નાગ નામના દેવ છે. ઉત્તરદિશામાં રહેલા દ્વારનું નામ સુવર્ણદ્વાર છે, તેના રક્ષક સુવર્ણદ્વાર છે. આ તમામ દ્વાર (દરવાજા) સોળ યોજન ઊંચાં અને આઈ યોજન પહોળાં છે. પ્રવેશનો ભાગ પણ આઈ યોજનનો છે. દરેક દ્વારની આગળ એક - એક મુખમંડપ છે, તે ચૈત્યના મુખ્ય દરવાજાને વિષે પહૃષ્ઠાળા સમાન જણાય છે.

મુખમંડપની આગળ વળી પ્રેક્ષામંડપ છે, જેની શોભા નિરાળી છે. પ્રેક્ષા = જોવું, જોનારે બેસવાના ગૃહતુલ્ય આ પ્રેક્ષામંડપ છે.

આ મુખમંડપ અને પ્રેક્ષામંડપ-બંને ૧૦૦-૧૦૦ યોજન લાંબા, ૫૦ યોજન પહોળા અને ૧૬ યોજન ઊંચા છે. ત્રણ ત્રણ દ્વારથી મનોહર છે.

જીવાભિગમની ટીકામાં મુખમંડપના ત્રણદિશાના ત્રણ દરવાજા કહ્યા છે, જ્યારે જીવાભિગમના સૂત્રાર્થમાં ચારે દિશામાં ચાર દ્વાર કહ્યાં છે - આવું જોવા મળે છે.

પ્રેક્ષા મંડપની મધ્યમાં વજરતનથી નિર્મિત એક - એક અક્ષાટક છે. તેની મધ્યમાં એક મહિપીઠિકા છે. આ મહિપીઠિકા ૮ યોજન લાંબી - પહોળી અને ૪ યોજન ઊંચી હોય છે. તેના ઉપર ઈન્દ્ર મહારાજને યોગ્ય સિંહસન હોય છે. જ્યારે આ સિંહસન ઉપર વિજય નામનું વસ્ત્ર અત્યંત નિર્મળ અને વસ્ત્રોમાં ઉત્તમ રતન તુલ્ય ચંદ્રવા તરીકે હોય છે.

આ વિજય - વસ્ત્રમાં મોતીની માળાઓ લટકાવવા માટે વજનો અંકુશ હોય છે. કુંભ પ્રમાણ મોટાં મોટાં મોતીથી બનેલી માળા લટકે છે. આ માળા વચ્ચેમાં છે. તેની આજુ-બાજુ અડધા કુંભ પ્રમાણ મોતીઓથી બનેલી માળા ચારે દિશામાં લટકે છે.

ઠાણાંગસૂત્રમાં પણ જણાયું છે કે - વજમય અંકુશો ઉપર કુંભપ્રમાણ મોતીની ચાર માળાઓ લટકે છે. તે માળાઓની ચારે બાજુ અડધી ઊંચાઈવાળી, અડધા પ્રમાણવાળી મોતીની માળાઓ રહેલી છે.

એની ટીકામાં પણ લઘ્યું છે કે - મોતીઓની માળામાં રહેલાં મોતીઓનાં પરિમાણ (માપ) માં કુંભનું માપ થાય છે. આવી માળાઓને કુંભિકામાળા કહેવાય છે. આમાં જે કુંભ શબ્દ છે, તે કુંભનું માપ જણાવે છે.

ર અસતી = ૧ પસલી
 ર પસલી = ૧ સેતિકા (ખોબો)
 ૪ સેતિકા = ૧ કુલક
 ૪ કુલક = ૧ પ્રસ્થ
 ૪ પ્રસ્થ = ૧ આઢવ
 કુલ કરતાં અડધા પ્રમાણનાં મોતીની માળાને અર્ધકુંભિકા કહેવાય છે.

પ્રેક્ષામંડપની વચ્ચે જેમ એક - એક મણિપીઠિકા કહી તેમ તે પ્રેક્ષામંડપોની આગળ પણ એક-એક મણિપીઠિકાઓ હોય છે. તે મણિપીઠિકા પણ સોળ - સોળ યોજન લાંબી - પહોળી (ચોરસ) અને ૮ યોજન ઊંચી છે. તેના ઉપર ચૈત્ય - સ્તૂપ છે. તેની લંબાઈ - પહોળાઈ ૧૬-૧૬ યોજન અને ઊંચાઈ સોળ યોજનથી કાંઈક વધારે છે. આ સ્તૂપની ચારે તરફ વળી પાછી ચાર મણિપીઠિકાઓ છે. તે ૮ - ૮ યોજન લાંબી પહોળી અને ૪ યોજન ઊંચી છે. આ વાત જીવાભિગમની વૃત્તિમાં જણાવી છે.

મણિપીઠિકા ઉપર રહેલ સ્તૂપની સન્મુખ અરિહંત પરમાત્માની દેદીઘ્યમાન પ્રતિમાઓ વિજય પામે છે, શોભે છે.

ચૈત્યસ્તૂપની આગળ એક મણિપીઠિકા શોભે છે. તેની લંબાઈ પહોળાઈ સ્તૂપની પીઠિકા સમાન છે. આ પીઠિકાની ઉપર ચૈત્યવૃક્ષ વિરાજે છે. વિજયદેવની રાજધાનીમાં કહેલ ચૈત્યવૃક્ષ જેવું જ આ ચૈત્યવૃક્ષ છે.

વળી, આ ચૈત્યવૃક્ષની આગળ બીજી એક મણિપીઠિકા રહેલી છે. તે ૮-૮ યોજન લાંબી - પહોળી અને ૪ યોજન ઊંચી છે. તેના પર મહેન્દ્રધ્વજ ઉજ્જવળ વર્ણનો રહેલો છે. આ મહેન્દ્રધ્વજ ૬૦ યોજન ઊંચો છે. તેનો વિસ્તાર એક યોજનનો છે. જમીનમાં ઊંડો પણ ૧ યોજન છે.

મહેન્દ્રધ્વજની આગળ નંદા નામની વાવડી છે. તે ૧૦૦ યોજન લાંબી, ૫૦ યોજન પહોળી અને ૧૦ યોજન ઊંડી છે.

આ વાવડીનું પાણી; મકરંદ ઝરતાં કમળોના કરણે સુવાસિત બનેલું હોય છે. (અહીં આ વાવડી ઉત્ત યોજન ઊડી છે; તેમ જણાવ્યું છે પરંતુ આગળના જ શ્લોકમાં ૧૦ યોજનની ઊંડાઈ બતાવ્યા પછી તરતના જ (બીજા જ) શ્લોકમાં ૭૨ યોજન કેમ કહ્યું; તે વિચારણીય છે.)

વાવડીની પૂવ - દક્ષિણ - પશ્ચિમ અને ઉત્તર દિશામાં અશોક - સપ્તપણ, ચંપક અને આપ્રવન છે.

૪ આઢવ = ૧ દ્રોષણ
 ૬૦ આઢવ = ૧ જઘન્યકુંભ
 ૮૦ આઢવ = ૧ મધ્યમકુંભ
 ૧૦૦ આઢવ = ૧ ઉત્કૃષ્ટકુંભ

જિનાલયના ચાર દરવાજા છે, તે ચારે દરવાજે ૬ - ૬ વસ્તુઓ છે. ૧-૨ મુખમંડપ - પ્રેક્ષામંડપ (એમ બે મંડપો) ૩. સ્તૂપ ૪. ચૈત્યવૃક્ષ ૫. મહાધ્વજ અને ૬. ચાર વનયુક્ત વાવડી.

આનો મતલબ એ થયો કે - દરેક જિનાલયના પરિવાર - શોભારૂપ ચાર મુખમંડપ, આકાશને આંબતા - ઊંચા શિખરયુક્ત ચાર રંગ મંડપો, ચાર સ્તૂપ, ચાર ચૈત્યવૃક્ષ, ચાર મહેન્દ્રધ્વજ, ચાર વાવડી અને સોળ વનો છે. વિશાળમંદિરની મધ્યમાં એક મણિપીઠિકા છે, જે લાંબી - પહોળી ૧૬ યોજન અને ઊંચી ૮ યોજન છે. મણિપીઠિકાની ઉપર એક દેવછંદક હોય છે. તે પણ ૧૬ યોજન લાંબો - પહોળો અને ૧૬ યોજનથી અધિક ઊંચો છે.

દેવછંદકની ચારે દિશામાં રત્નના સિંહાસન ઉપર શ્રીઅરિહંત -પરમાત્માની ૨૭ - ૨૭ શાશ્વત પ્રતિમા બિરાજમાન છે. ચારે દિશામાં મળી ૧૦૮ પ્રતિમા થાય છે. આ ઉપરાંત દ્વારમાં ૧૬ પ્રતિમા હોય છે. તેથી બધી થઈ કુલ ૧૨૪ પ્રતિમા થાય. આ તમામ શાશ્વતી પ્રતિમાઓ; શ્રીઋષ્ટધારેવ, શ્રીચન્દ્રાનનસ્વામી, શ્રીવારિષેણસ્વામી અને શ્રીવર્ધમાનસ્વામીઃ એ ચાર નામની પદ્માસન અવસ્થામાં હોય છે.

શ્રીજિનેશ્વરદેવોની પ્રતિમાની આગળ બે - બે નાગ પ્રતિમાઓ છે. તેની આગળ આજ્ઞાને ધારણ કરનાર બે - બે યક્ષ અને ભૂતની પ્રતિમા છે. તે પ્રતિમા વિનયપૂર્વક હાથની અંજલિ જોડીને કાંઈક નમેલા મસ્તકવાળી, ભક્તિથી સેવા કરતી હોય તેવી છે. સેવક રૂપે આ પ્રતિમાઓ છે.

બંને પડ્યે ચામરને ધારણ કરનારની પ્રતિમા છે, જ્યારે પાછળની બાજુ એક છત્રધરની પ્રતિમા છે.

શ્રીઆવશ્યકયૂર્ણિમાં કહ્યું છે કે - શ્રી જિનપ્રતિમાની આગળ બે - બે નાગપ્રતિમા, બે - બે યક્ષપ્રતિમા, બે - બે ભૂતપ્રતિમાઓ, બે - બે કુંડધર (સેવક) પ્રતિમાઓ છે વગેરે...

સેવક પ્રતિમાઓ; માળાઓ, ધૂપ ઘટિકાઓ, અષ્માંગળ, ધજાઓ, સોળ કુંભો, ઘંટાઓ, તોરણો, ભૂંગાર (કળશો), દર્પણો, સુપ્રતિષ્ઠક (મોટા થાળ), ચંગેરી (કૂલની છાલ), છત્રો, પાટલા વગેરેથી અલંકૃત હોય છે.

ત્યાંની માટી અને રેતી સુવર્ણવર્ણથી યુક્ત હોવાના કારણે મૂર્તિમંત શોભાના અંશો હોય તેવી દેદીઘ્યમાન લાગે છે.

૬ અઙ્ગાઈઓમાં, કલ્યાણક ઉજવ્યા પછી ઈન્દ્રો - દેવો અહીં અહીં મહોત્સવ ઉજવે છે. ૬

★ પત્ર પ્રેરણા

(૧)

આચાર્ય વિજયભવ્યદર્શનસૂર્યિ તરફથી,

ધર્મનુરાગી સુશ્રાવક ચન્દ્રકાંતભાઈ યોગ્ય ધર્મલાભ.

દેવ-ગુરુ પસાયે સુખશાતા છે. તબિયતમાં પહેલાં કરતાં સુધારો હશે ? શરીરના ચિત્ર - વિચિત્ર સ્વભાવને ઓળખવાની જરૂર છે. શરીરનો સ્વભાવ જ એવો છે કે - વારંવાર વાંકું થઈને બેસે. જ્ઞાની ભગવંતોએ એને ઓળખાવવા માટે ઘણા ગ્રંથો - શ્લોકો બનાવ્યા. અશુચિભાવનામાં પણ શરીરને ઓળખાવવા પ્રયત્ન કર્યો છે. અનિત્યભાવનામાંય શરીરાદિની અનિત્યતાનો પરિચય કરાવ્યો છે. સામાન્યથી જીવને સૌથી વધુ રાગ પોતાના શરીરનો હોય છે. એ રાગના યોગે જીવ ઘણાં ઘણાં પાપોના પનારે પડે છે. સર્વ પાપોનું મૂળકારણ પણ શરીર છે, એમ કહીએ તો ખોટું નથી. કારણ, ઈન્દ્રિયો અને મન પણ એની સાથે જ જોડાયેલાં હોય છે. વચનથી થતાં પાપો કે મનથી થતાં પાપો પણ શરીરથી સંલગ્ન છે. ‘પેટ કરાવે વેઠ’ જેવી કહેવતોથી આ શરીરની જ મુખ્યતા સૂચિત કરે છે. જીવોના કે પુદ્ગલોના સંબંધોથી શરીરની જ સાપેક્ષ છે. આ કાયા જ માન - અપમાનમાંય મોટો ભાગ ભજવે છે. જીવની ઘણી ખુંવારી આ કાયાએ જ કરી - કરાવી છે.

શરીરમાં જ્યારે એક સાથે ૧૬ - ૧૬ રોગોએ ઘેરો ઘાલ્યો, આકમણ કર્યું... ત્યારે સનત્કુમાર ચકવર્તી સમજી ગયા. શરીરથી હું છેતરાયો છું. તેવો ખ્યાલ આવી ગયો. તેમણે વિચાર્યું કે હવે દ્રવ્યરોગને નથી કાઢવો. દ્રવ્યરોગના કારણભૂત ભાવરોગને જ નાભૂદ કરી નાખવો છે. શરીર તો રોગોનું ઘર છે. મને અત્યારે ચેતવણી મળી ગઈ છે. રોગને દૂર કરનારા રાજવૈદ્યો તૈયાર હતા. ગમે તે ભોગે રોગોને દૂર કરાવવા માટે ૬૪૦૦૦ રાણીઓ, મંત્રીઓ, પ્રધાનો... પૂરો પરિવાર તૈયાર હતો, પરંતુ ચકવર્તીએ તો એ પરિવારની છ-છ મહિનાની વિનંતિ તરફ કાન પણ ધર્યું. પાછું વળીને ન જોયું. રોગો સાથે જ ચારિત્રનું શરણ સ્વીકારી લીધું. એ પણ કોઈ સેવા કરવાર કે સહાયક બનવાની અપેક્ષા વગર. સોળ - સોળ રાજરોગો સાથે ૭૦૦ - ૭૦૦ વર્ષ સંયમ સાધના કરી. અરે ! પોતાને લબ્ધિઓ અને સિદ્ધિઓ મામ થઈ હોવા છતાં, તેનો ઉપયોગ કરી રોગની પીડામાંથી મુક્ત થવાનો પ્રયત્ન ન કર્યો. બસ, હવે તો કર્મની કાયમી પીડામાંથી જ સંદર્ભ મુક્તિ મેળવવા માટે જ મન - વચન - કાયાના યોગોને કામે લગાડી દીધા છે. સંકલ્પબળ

★★★

સાથે સંયમની સાધના હોય પદ્ધી પરિણામ કેમ ન મળે ? મળે જ.

આવા આવા મહાપુરુષો - સત્ત્વથી યુક્ત પૂર્વપુરુષોને યાદ કરવાથી આપણને હિંમત મળે છે. નિઃસત્ત્વ બનેલો આપણો આત્માય સત્ત્વશાળી બને છે. આપણી પામરતા ખંખેરાઈ જાય છે. માનસિક - શારીરિક નબળાઈઓ દૂર થઈ જાય છે. શરીરના, રોગના, પીડાના વિચારો ગાયબ થઈ જાય છે. તેનાથી હિંમતનો આપણામાં સંચાર થાય છે. એ હિંમતને ટકાવવા અને વધારવામાં જીનવચનો અને ગુરુવચનો (શાખ વચનો) પ્રાણ પૂરે છે. હિંમતને વધુ ને વધુ ધબકતી રાખે છે. મનોબળને વેગ મળે છે.

સાધનામાં બાધક શરીરનો રાગ છે. સાધનામાં બળ પેદા કરનારો આત્માનો રાગ છે. પાપ કરાવનારો કાયાનો રાગ છે. ધર્મ કરાવનારો આત્મગુણોનો રાગ છે. દેહના મમત્વભાવને દૂર કર્યા વગર ધર્મનો, સાધનાનો આનંદ ન જ લુંટી શકાય. એ માટે હંમેશા દેહ અને આત્મા જુદા છે, એનો વિચાર સતત કરવાનો છે. ભાવનાનું આ સાતત્ય જ જીવને ભગવાનની નજીક લઈ જઈ શકે છે.

માનવને જ નહીં, જીવ માત્રને શરીરનો રાગ હોય છે. દેવને તો સુંદર શરીર મળવાથી રાગ થાય, એ તો સામાન્ય ઘટના છે. પરંતુ કરોડો રોગોથી નિવાસ કરાતી, દૂધપાકાદિ સુંદર ચીજેનેય ગંદી બનાવવાની ફેકટરી જેવી માનવ કે તિર્યંચની કાયા પણ રાગ અને મમત્વ કરાવનારી બને ત્યારે આશ્રમ લાગે છે. સામાન્ય તાવ આવે કે માથું દુઃખે તોય જીવ ડગી અને ડરી જાય છે. અનેક નબળા વિચારો દુષ્ટાનની ગર્તમાં ધકેલી દે છે.

જેવા વિચારો રોગ - બીમારી માટે આવે છે. એવા વિચારો જો પાપ અને પાપના ભવિષ્યનાં પરિણામો માટે આવે તો જીવનમાંથી પાપનો કચરો ઘણો - ઘણો દૂર થઈ જાય.

મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજ્ઞ ગણિવરની અમૃતવેલની સજ્જાયમાં રહેલી એ પંક્તિને વારંવાર રટવા જેવી છે. ‘દેહ - મન - વચન - પુદ્ગલ થકી, કર્મથી તિન્ન તુજ રૂપ રે... અક્ષય અનંત છે જીવનું, જ્ઞાન આનંદ સ્વરૂપ રે... ચેતન જ્ઞાન અજુવાણીએ....

આપણા પૂર્વપુરુષોએ ધર્મભાવના માટે વિટામિન અને ટોનિક સ્વરૂપ ઘણી - ઘણી સજ્જાયો, કૃતિઓ, ગ્રંથો - શ્લોકો, પદો વગેરેની લ્હાણી કરી છે. પ્રભાવના કરી છે. વાખ્યાનાદિમાં થતી પ્રભાવના - લ્હાણી નહીં છોડનારા આપણે ખરેખર

તો આવી લ્હાણી - પ્રભાવના માટે લાલાયિત - ઉત્કંઠિત અને તલ-પાપડ બનવાનું છે. આવી લ્હાણી - પ્રભાવનાનો મહત્તમ ઉપયોગ કરી કલ્યાણના માર્ગને સરળ બનાવીએ; એ જ મંગલ કામના.

દ. વિજયભવ્યદર્શનસૂર્યિના ધર્મલાભ....

(૨) બેંગલોર, અતિબેલે, શ્રીપાર્શ્વ-સુશીલધામ, સં. ૨૦૭૭, અધાદ સુ. ૫+૬
આચાર્ય વિજયભવ્યદર્શનસૂર્યિ તરફથી,
ધર્મનુરાગી સુશ્રાવક ચન્દ્રકંતભાઈ યોગ્ય ધર્મલાભ.

દેવ - ગુરુ કૃપાથી અત્રે સૌ શાતામાં છે.

તમારી તબિયતના સમાચાર અવાર - નવાર લેતો હોઉં છું. બીમારી આ વખતે લાંબી ચાલી, બીમારીનો સમય પણ સાધક આત્મા માટે તો પાપની નિર્જરા માટે અને પુણ્યોપાર્જન માટે જ થતો હોય. મારા પૂ. ગુરુદેવે માંદગીમાંય કેવો પુરુષાર્થ કર્યો? સાધક જીવ માટે તો માંદગી અભિશાપરૂપ નહીં, આશીર્વાદરૂપ બનતી હોય છે. પુણ્ય અને પાપના ઉપાર્જન માટે આપણી પાસે ત્રણ સાધન છે, ૧. મન ૨. વચન અને ૩. કાયા. જ્ઞાની ભગવંતો જગ્યાવે છે કે - ત્રણે સાધન જ્યાં સુધી સક્ષમ છે ત્યાં સુધી ગ્રણેથી આરાધના - સાધના કરવાની છે. કાયા જગ્યારે થાકી જ્યા, રોગાદિથી અશક્ત બની જ્યા, આપણા કલ્યામાં કે વશમાં ન હોય ત્યારે વચન અને મનથી કામ લેવાનું. કાયાથી કંઈ થતું નથી વગેરે વિચારો પણ આર્તધ્યાનમાં આવે છે. મળેલી જે તે શક્તિને કામે લગાડવાની છે. જે શક્તિ ન મળે કે મળેલી શક્તિ બીમારી વગેરે કારણે છીનવાઈ જ્યા... તો તેની ચિંતા છોડી બચેલી શક્તિઓને કાર્યાન્વિત કરવાની છે. જે છે તેનો સદ્ગુરૂપ્યોગ કરવાનો છે. વચન પણ થાકી જ્યા ત્યારે મનથી તમામ આરાધના કરવાની છે. મન તો અંતિમ અવસ્થામાંય, કાયા અને વચન થાક્યા પછી પણ સક્ષમ હોય છે. એ ક્યારેય થાક્તું નથી. મોટા-મોટા મહાપુરુષોએ છેલ્લે અનશન વગેરે સ્વીકાર્ય ત્યારે કાયા અને વચનનો તો વ્યાપાર પોતે જ બંધ કર્યો... પરંતુ મનથી એવું ધ્યાન કર્યું.. એવી સાધના કરી કે સદ્ગતિ - કેવળજ્ઞાનાદિ તેના બળે જ પ્રાપ્ત કર્યા.

કાયા કરતાં અને વચન કરતાંય મનથી અપેક્ષાએ વિપુલ નિર્જરા સાધી શકાય છે. વળી, કાયા અને વચનથી થતા વ્યાપાર (કિયા) માં પણ જો મન ન જોડાય તો જાજી કમાણી થઈ શકતી નથી. મનનું જોડાણ જે પણ આરાધનામાં થાય તે આરાધના - સાધનાનો 'પાવર' લાખો - કરોડો ગણો વધી જ્યા છે. તે જ

રીતે વચન-કાયાની સક્રિયતા ન રહે ત્યારે મનોયોગનો વ્યાપાર પણ ધાર્યું પરિણામ આપી શકે છે.

હાલમાં તમારી કાયાની શક્તિ કમજોર થઈ છે. વચનનો વ્યાપાર પણ મંદ પડી ગયો છે... ત્યારે મનને સતત આરાધના - સાધના - ધ્યાનમાં જોડાયેલું રાખવાનું છે. મનથી અનિત્ય - અશરણ - સંસાર - એકત્વ - અન્યત્વ - અશુચિત્વ - આશ્રવ - સંવર - નિર્જરાદિ બાર ભાવના અને મૈત્ર્યાદિ ચાર ભાવનાઓમાં રમતા રહેવાનું.. ભાવનાઓનું બળ તો કેવળજ્ઞાન સુધી પહોંચાડવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. ભાવના વગર કોઈ જ આત્મા કેવળજ્ઞાન પામી શકતો નથી. ભાવનાઓને કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમયન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજે રસાયણની ઉપમા આપી છે. આત્માનો કાયાકલ્ય કરવા માટે ભાવના નામનું રસાયણ ઉત્તમ 'ટોનિક' પુરવાર થયેલ છે. નવાં કર્માથી બચાવવાનું અને જૂનાં કર્માની મોટા પ્રમાણમાં નિર્જરા કરાવવાનું સામર્થ્ય આ ભાવના રસાયણમાં ધરબાયેલું છે.

ભરત ચક્કવર્તી અરિસાભવનમાં કેવળજ્ઞાન પામ્યા તે ભાવનાના બળનું જ પરિણામ હતું. ઈલાયચી કુમાર; નટીના મોહમ્માં - દોરડા ઉપર નાચતાં કેવળજ્ઞાન પામ્યા તે પણ ભાવનાના સહારે જ. મરુદેવા માતા અન્યત્વાદિ ભાવનાના સામર્થ્યથી જ હાથીની અંબાડી પર કેવળજ્ઞાન ને સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરનાર બન્યાં. પૃથ્વીચંદ્ર - શુણસાગરને નિહાળો તોય ભાવનાઓને કારણે જ રાજસિંહાસન પર અને લગ્નની ચોરીમાં કેવળજ્ઞાનને વર્યા છે.

ભાવનાઓના માધ્યમથી થતો વિચાર પણ ધ્યાનનું અંગ છે. ભાવનાઓના સહારે ધ્યાનમાં પ્રવેશ કરવાનું કાર્ય સરળ બની જ્યા છે... તેથી શાસ્ત્રોમાં મૈત્ર્યાદિ અને અનિત્યાદિ ભાવનાઓના ધ્યાનની વાત લખી છે. ભાવના અને ધ્યાનની પ્રક્રિયા તો પથારીમાંય થઈ શકે છે. માટે જ તો મરણ સમાધિ પયન્ના વગેરેમાં જણાવ્યું છે કે મુનિ ધાસના સંથારામાંય વિપુલ નિર્જરાનો લાભ ઉઠાવે છે. અને આનંદ માણી શકે છે, એ કાર્ય ચક્કવર્તી જ ખંડના સામાજયમાં ય નથી કરી શકતો!

ભગવાને ધણું - ધણું આપ્યું છે. ગણધરાદિ જ્ઞાની ભગવંતોએ મહામહેનતો આપણા સુધી એને પહોંચાડ્યું છે. આપણો તો માત્ર તૈયાર ભાણે જમવાનું જ કાર્ય કરવાનું છે. એમાં જો પ્રમાદ કરીશું તો આપણો નંબર મૂર્ખમાં ગણાશે.

રોગ-બીમારીની અવસ્થાને નિર્જરાનું સાધન બનાવવા માટે ભૂતકાળમાં થયેલા મહાપુરુષો, એમનું સિંહસત્ત્વ, એમની સમતા - સમાધિ અને પ્રસન્નતાને

યાદ કરશો. તે યાદ આવતાં તેમને સલામ કરવાની ભાવના જગ્રત થવા સાથે આપણામાં પણ સત્ત્વ પ્રગટ થશે. આપણી પામરતા ખંખેરાઈ જશે. આપણી માનસિકસ્થિતિ મજબૂત બની જશે. નકારાત્મક વલણમાંથી સકારાત્મક વલણ ઊભું થશે.

આવી સ્થિતિના સર્જક બની, વિપુલ નિર્જરા સાધવા પૂર્વક મોક્ષના માર્ગ આગેકૂચ કરો, એવી મંગલ કામના.

પરિવારને ધર્મલાભ જણાવશો.

૬. ભવ્યદર્શનસૂરિના ધર્મલાભ..

(૩) આચાર્ય વિજયભવ્યદર્શનસૂરિ, સા. શ્રી ઉર્ધ્ણનંદિતાશ્રીજી, પદ્મનંદિતાશ્રીજી આદિ તરફથી,

ધર્મનુરાગી સુશ્રાવક જસવંતભાઈ, ગુણવંતભાઈ, અભિષેક, નયનાબેન આદિ યોગ્ય ધર્મલાભ, દેવ - ગુરુપસાયે સુખશાત્તા છે.

ગઈકાલે સુશ્રાવક મનહરભાઈ કોરોનાની બીમારીના કારણે સ્વર્ગ સીધાવ્યાના સમાચાર મળ્યા. કોરોનાએ ઘણાંના ઘર ભાંગ્યાં. ઘણાંના છત છિનવી લીધાં... ઘણાને નિરાધાર બનાવ્યા છે. ચારે બાજુ હાહકાર મચાવ્યો. હજુ કેટલાને ભરખી જશે, ખબર નથી.

ઘરની નાની - મોટી કોઈપણ વ્યક્તિ જાય એટલે દુઃખ થાય એ સ્વાભાવિક છે. મનગમતાનો વિયોગ કોને પીડાદાયક ન હોય ? એની સામે સંસારનો અને કર્મનો અટલ સિદ્ધાંત યાદ કરો. જે જન્મે છે, તે અવશ્ય મરે જ છે. જન્મની પાછળ મોત; આપણા પડછાયાની જેમ પીછો કરે છે. જ્યાં સંયોગ છે, ત્યાં વિયોગ અવશ્ય હોય જ છે. દિવસની પાછળ રત અને તડકાની પાછળ છાયાની જેમ જન્મ અને મૃત્યુનો સંબંધ છે.

આ જ સ્થિતિ હોય તો... આપણું કર્તવ્ય શું ?

જ્ઞાનીઓનો જવાબ એ છે કે - મૃત્યુ આવતાં પહેલાં જ તૈયારી કરી લેવી. મતલબ, બહારગામ જવાનું હોય ત્યારે ત્યાં લઈ જવાની સામગ્રી જે રીતે તૈયાર કરી લઈએ છીએ. કોઈ ચીજ રહી ન જાય તેની કાળજી રાખીએ છીએ, તે જ રીતે પરલોકમાં લઈ જવાની સામગ્રી તૈયાર કરી દેવી. આવી તૈયારીવાળાને ક્યારેય ચિંતા - ઉચાટ ન હોય... હાય... વોય ન હોય... ડર ન હોય...

કહેવાનો ગર્ભિત આશય એ છે કે આપણી સ્થિતિ - માનસિકતા એવી બની ગઈ હોય કે - જીવવાની આકંક્ષા નહીં, મરવાનો ભય ન હોય, મરણથી ડરીને ભાગવાનું નહીં ને જીવના માટે વલખાં મારવાનાં નહીં.

સ્વર્ગતની પાછળ કર્તવ્ય શું ? જવાબ: એ પુણ્યાત્મા જ્યાં હોય ત્યાં સુખ - શાંતિ - સમાધિ પ્રાપ્ત કરે... પ્રભુનું શાસન પામે.. શીଘ્ર મોક્ષમાં જાય; એવી ભાવના ભાવવી. ગયેલી વ્યક્તિ ક્યારેય પાછી આવતી નથી. તેથી તેની પાછળ ક્યારેય શોક ન કરવો. શોક કરવાથી તો ગયેલી વ્યક્તિ અને હ્યાત વ્યક્તિ: બનેને નુકશાન થાય છે. બને પક્ષે અહિત થાય છે. સંસાર પ્રત્યે - સંબંધો પ્રત્યે કર્તવ્ય સિવાય ઉદાસીન ભાવ કેળવવાનો છે. વેરાગ્યનો ભાવ ઉજાગર કરવાનો છે.

પરિવારજનોએ એક - બીજાને સાંત્વન આપવું. હુંઝ આપવી. નિરાધાર બનેલાને આધાર આપવો, આશ્રય આપવો. પરિવારના સત્યોને એકલવાયું ન લાગે એ માટે તથા દુર્ધ્યાન ન થાય એ માટે યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવી. અવાર-નવાર તેમને મળવું... જરૂરિયાત પૂછવી, પૂરી કરવી...

આપણે પણ એક દિવસ (ગમે ત્યારે) જવાનું છે. માટે તેની તૈયારીમાં લાગી જવું... એવું પુણ્ય બાંધી લેવું કે - જેનાથી પરલોકમાં જવા સમયે માનસિક ચિંતાનો વિષય ન બને.

પરિવારમાં બધાને ધર્મલાભ જણાવશો, આરાધનામાં ઉજમાળ રહેશે.

૬. આ.વિ. ભવ્યદર્શનસૂરિના ધર્મલાભ....

(૪) ૨૦૭૭, ચે. વ.૪ બેંગલોર, બસવેશ્વરનગર,

આચાર્ય વિજય ભવ્યદર્શનસૂરિ તરફથી,

ધર્મનુરાગિણી સુશ્રાવિકા શાંતાબેન, વિનીત સુપુત્રો મિતેનભાઈ, મોનલભાઈ આદિ સપરિવાર યોગ્ય ધર્મલાભ.

માનવીના ધમંડને ઉતારનારી, ધર્મ તરફ વળવાનો ઈશારો કરનારી મહામારી અવાર-નવાર કોરોના - ખેગ - સ્પેનિશ ફ્લુ વગેરેના નામે આવતી હોય છે. તે સમયે હજારો - લાખો જીવો એનો ભોગ બનીને કાળજા મુખમાં ધકેલાઈ જતા સંભળાય છે, જોવા મળે છે. વર્તમાનમાં એવા જ સમાચાર વાંચવા - સાંભળવા મળે છે.

આવા અતિગંભીર - કપરા સમયમાં ધર્મ જ આપણા માટે મોટો સહારો છે, જે આ લોક અને પરલોક: બનેને સુધારવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. કદાચ એ ધર્મ આયુષ્ણને ન વધારી શકે અને મોતથી ન બચાવે તોય મોતને સમાપ્તિ બનાવી, સુધારી તો શકે જ છે.

તમારા ધરના ઇત્ત ગણી શકાય તેવા જ્યંતીભાઈ પણ આ જ કોરોના - મહામારીના ભોગ બની પરલોકની વાટે સિધાવી ગયા ! જન્મ પછી અવશ્ય આવનારું મરણ તેમને ઉપાડી ગયું. આશાસન દાયક ઘટના એ છે કે - જેમ જેમ મોત નજીક આવતું ગયું... તેમ તેમ તેઓ ટી.વી. વગેરેને છોડી ધર્મ માર્ગ વળતા ગયા. છેલ્યે દિવસે (હોસ્પિટલ જતાં પહેલાં) પુણ્ય-પ્રકાશનું સ્તવન, મોટી શાંતિ વગેરે સવારે-સવારે કરી આત્મામાં પુણ્યનું બાતું બાંધતા ગયા. વળી, અંતિમ સમયની સ્થિતિની વાત સાંભળતાં એમ લાગે છે કે - આંખમાંથી જીવ ગયો. સદ્ગતિની એ નિશાની ગણાય.

જેને અટકાવી ન જ શકાય પરંતુ સુધારી જરૂર શકાય એવા મૃત્યુને તે પુણ્યાત્મા સુધારી ગયા - એ આપણા માટે આનંદનો વિષય છે. બાકી મોત કોઈને પ્રિય તો ન જ હોય..

આવી ઘટનાઓથી આપણે સત્પ્રેરણા લેવાની છે. આપણે પણ એક દિવસ જવાનું જ છે. તેની આગોતરી તૈયારી કરીને નિશ્ચિત થવાનું છે. ગયેલી વ્યક્તિ પાછળ શોક કરીને નવું શોક મોહનીય કર્મ ન બાંધવું. તેના બદલે વિશેષ ધર્મમાર્ગ આગળ વધવું; એમ જ્ઞાની ભગવંતો જણાવે છે.

માંગવા જેવી ચીજ જીવન નથી, ભૌતિક સુખ - સંપત્તિ નથી, માત્ર સમાધિ માંગવા જેવી છે. જીવતાં અને મરતાં... બધે જ સમાવિની જરૂર હોય છે. કારણ, સંસારમાં ડગલે ને પગલે અસમાવિનાં નિમિત્તોની હારમાળા ઊભી થયા જ કરે છે. રાગ - દેખાઈ કષાયો, વિષયો, સંજ્ઞાઓ વગેરે તમામ અસમાવિ તરફ બેંચી જનારાં સાધનો છે. ભગવાને તેની વચ્ચે સમાવિ માટે વિશેષ ભાવનાઓ વગેરે અનેક સાધનો તૈયાર કરી આયાં છે. તેનો ઉપયોગ કરી, સમાવિને આત્મસાત્ કરી જીવનને ઊર્ધ્વગામી બનાવીએ. પરલોકને ઉજ્જવળ બનાવી, મુક્તિને નજીક લાવી દઈએ; એ જ શુભેચ્છા!

દ. આ.વિ. ભવ્યદર્શનસૂરિના ધર્મલાભ....

શ્રી શંखેશ્વર પાર્વતીનાથાય નમો નમઃ
આ.ભ.વિજયપ્રેમ-રામચન્દ્ર-મહોદેવ-મિત્રાનંદ-પુણ્યપાલ-હેમભૂષણસૂરિભ્યો નમઃ

બેંગલૂરુનગર સમીપરસ્થ, સુરાણા નગર -

શ્રી પાશ્વર્વ સુશીલ ધામ મધ્યે

શ્રી પંચમંગલ મહાશ્રુતરકંધાદિ સૂત્રોं કી
અનુજ્ઞા રૂપરસ

ઉપધાન તપ કી આરાધના હેતુ

ભાવભરા સ્નેહિલ આમન્ત્રણ

પ્રથમ મુહૂર્ત :

વિ.સ. 2077

આસોજ સુદ 10

દિ.15-10-2021

શુક્રવાર

દ્વિતીય મુહૂર્ત

વિ.સ. 2077

આસોજ સુદ 12

દિ.17-10-2021

રવિવાર

માલારોપણ

વિ.સ. 2078

માર્ગશીર્ષ કૃ. 13

(ગુજરાતી કા.કૃ.13)

દિ.02-12-2021 ગુરુવાર

નિશ્રા : ધર્મતીર્થ પ્રભાવક 'સૂરિમિત્રાનંદ' કે પદ્ધથર આગમ-શિલ્પ-વિધિવિધાન વિશારદ, વિશેદ વ્યાખ્યાનકાર પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય ભવ્યદર્શનસૂરીધરજી મહારાજા આદિ ઠાણા-૩ એવં કવિકુલકીટ 'સૂરિલિંગ' સમુદ્દર કે પૂ.સા. સુવતાશ્રીજી મ. કે શિષ્યા - પ્રશિષ્યા પૂ.સાધ્વી શ્રી ભદ્રિકાશ્રીજી. મ. આદિ ઠાણા - ૪

શુભ સ્થળ

શ્રી પાશ્વર્વ સુશીલ ધામ

સર્વ નં.૨૬/૨, સુરાણા નગર,

અત્તિબેલે, પોસ્ટ : નેરલૂર, હોસ્પિટલ રોડ,

બેંગલૂરુ - ૫૬૨ ૧૦૭ (કર્નાટક)

સંપર્ક

સર્જનરાજ : 9890349485

હિતેશ : 9429022022

ગૌતમ : 97427 97835

દીપકભાઈ ગુરુજી : 9886757920

રાહુલ : 9844213723

અમિત : 8884780758

ફોર્મ ભરકર વાપસ : દિ.01-10-2021 તક પહુંચાવો ।

આયોજક એવં નિમંત્રક

શ્રીમતી પ્રારીબાઈ ચુન્ઝીલાલજી સુરાણા પરિવાર, બાલરાઈ

શ્રીમતી ભવરીબાઈ ઘેવરચંદજી, જયંતીલાલજી - વિમલાદેવી, દિલીપજી-અર્ચના,

આનંદજી - મોનિકા, નિતેશજી - જાનવી આદિ સુરાણા પરિવાર, બેંગલૂરુ

આયુષ્યની હાનિ થાય છે...

ન તૈલે ન જલે નાસ્ત્રે, ન મૂત્રે રુધિરે ન ચ ।

વીક્ષતે વદનં વિદ્વાનિ-ત્થમાયુસ્તુ હીયતે ॥

વિદ્વાન - જાણકાર - ડાખા માણસે ક્યારેય
તેલમાં, પાણીમાં, હથિયારમાં, મૂત્રમાં અને
લોહીમાં પોતાનું મુખ (પ્રતિબિંબ) ન જોવું. તેમ
કરવાથી આયુષ્યની હાનિ થાય છે.